

1 Samuel

– 18 – 20 –

Începutul capitolului 18 evidențiază tema principală a cap. 18-20. Aceasta este reprezentată de contrastul dintre atitudinea lui Saul față de David, și cea a fiului său Ionatan. Semnificația acestui contrast este cu atât mai mare cu cât observăm că înălțarea lui David de către Domnul pune sub pericol un lucru care-i privea pe amândoi, și anume: tronul de împărat. Saul era actualul rege, iar Ionatan succesorul la tron. Saul se agață cu toată puterea de tron și vede în David cel mai de temut vrăjmaș al său. Ionatan, în schimb, renunță la ideea de a domni el peste Israel și devine cel mai bun prieten al lui David.

Când privesc spre Saul din aceste capitole, mă înspăimântă cât de mult a fost mutilat sufletul său de păcat și mândrie. După biruința lui David asupra lui Goliat, el este liniștit și-l cheamă pe David în armata sa. El vede în David un nou rob care va trage la carul slavei sale. Însă raportarea idolatră a femeilor la el și la David, stârnește în el orgoliul. Femeile nu-l laudă pe Domnul pentru biruință, ci fac o comparație între David și Saul, așezându-l pe David pe locul întâi. Bărbații sunt în general foarte sensibili la aprecierile care vin din partea femeilor. Saul manifestă și el această slăbiciune și după ce aude cântecul femeilor, își schimbă total atitudinea față de David. Saul nu doar că este robit de slava mulțimilor, dar orgoliul lui este așa de mare încât nu suportă să fie pe locul al doilea. Și el era slăvit de femei, dar era sub David în topul popularității. Saul pur și simplu nu poate accepta locul doi. Sufletul lui pângărit de păcat nu poate accepta că David ar putea avea o inimă curată și nu profită de popularitatea pe care o are. Saul era robit de slava împăratului și își proiectează ce era în inima lui și asupra lui David. De aceea, el vede în David un vrăjmaș care îi amenință tronul. Și chiar a doua zi după omorârea lui Goliat, Saul aruncă sulița sa spre David. Degradarea morală în care ajunge Saul este înfiorătoare. El, cel mai smerit din Israel altădată, care s-a opus presiunii poporului care dorea moartea vrăjmașilor lui, acum urmărește uciderea celui care i-a salvat onoarea și tronul. Saul nu se ține de cuvânt, este un mincinos notoriu (nu-i dă nimic lui David din cele promise în cap. 17), îl umilește cumplit (nu-i i-o mai dă pe Merab de nevastă), încearcă să-l manipuleze emoțional pe David pentru a-l trimite în linia întâi în război cu speranța că Filistenii îl vor omorî.

Domnul însă continuă să își reverse îndurarea Sa față de Saul și îi deschide mintea întunecată pentru a înțelege că Domnul este cu David și că lupta împotriva lui David înseamnă de fapt lupta împotriva lui Dumnezeu. În ciuda capcanelor întinse de Saul, David este mereu victorios. Ba mai mult, iată că tot poporul îl iubește pe David. Iată că și slujitorii lui, și chiar cei mai apropiați din casa lui sunt de partea lui David. Fiica sa îl iubește pe David, iar Ionatan este cel mai bun prieten al lui David. Mesajul este clar pentru Saul: Domnul este cu David și el este omul de care vorbise Samuel că va domni peste Israel. Ce aștepta Domnul de la Saul? Dovada pocăinței lui Saul era următoarea: să renunțe la tronul din care fusese lepădat de Domnul și să i-l ofere lui David. Saul însă se împietrește și mai tare și respinge îndurarea Domnului. El nu vrea să renunțe la putere, la slavă, la popularitate. El nu mai poate accepta nici măcar locul doi în împărăție, deci, cu atât mai puțin să se întoarcă la viața unui Israelit de rând. Când Saul vine la Samuel pentru a-l prinde pe David, Duhul Domnului a venit peste el și a proorocit și ziua și noaptea. Pe de o parte, Domnul îi mai arată odată că el este de partea lui David, iar pe de altă parte îi dă șansa să deguste din nou bucuria de a trăi în prezența lui Dumnezeu. Iată că nici acum Saul nu alege calea schimbării și a smereniei. Reacția sa ne face să revenim la tulburătoarea

întrebare din cartea Numeri: există un grad al împietririi din care omul pur și simplu nu se mai poate smulge?

Când privesc însă la Ionatan, sufletul meu se odihnește în frumusețea caracterului său. Ionatan era practic succesorul lui Saul la tron. De când a fost uns tatăl lui ca Împărat, a știut că el este cel care va urma să domnească peste Israel. În mod cert, a visat la domnie și s-a pregătit pentru acest lucru. Dar iată că acum Domnul îl înalță pe David, și tot Israelul începe să înțeleagă că el este noul împărat ales de Domnul. Și totuși, Ionatan nu este deloc gelos sau invidios, și nu simte nici o amenințare în David. Și nu doar atât, el nu rămâne nici măcar la stadiul de respect, ci îl iubește pe David ca pe sufletul lui. Îi recunoaște înfrîntarea, se bucură de biruințele lui, îl cinstește înaintea tuturor, îi dăruiește ce are mai scump, mijloace pentru el înaintea lui Saul, îl încurajează în necaz, îi scapă viața de la moarte. Ionatan îi este un prieten adevărat. Cum este posibil să fii prietenul celui care te-a trimis în umbră, celui care ți-a scăzut din popularitate, celui care va pune mâna pe tronul la care ai visat atâtea ani? Ionatan era cu adevărat lipit cu inima de Domnul și îl iubea pe Domnul mai mult decât orice. Inima nu-i era alipită de slavă sau de funcții. El dorea să îl slujească pe Domnul din poziția hotărâtă de Domnul. Și dacă Domnul a hotărât ca David să fie împăratul și el să slujească din umbră, nu este absolut nici o problemă. Importantă este slujirea Domnului, și nu poziția din care îl slujești. Important este că Numele Domnului să fie slăvit, și nu neapărat să fii vasul principal prin care El și-a înălțat Numele. Ionatan acceptă locul doi și recunoaște marea lucrare din David: „Da, David a dat dovadă de un curaj mai mare și a primit și confirmarea din partea Domnului. El este alesul, nu eu, și accept acest lucru cu bucurie.” Ionatan abandonase de mult competiția afirmării de sine, și de aceea nu se simte amenințat, ci încurajat de înălțarea lui David. Atunci când cineva apropiat obține succese în domeniul nostru de interes, cum reacționăm noi? Invidie, bârfă, denigrare sau urmăm calea regală a lui Ionatan? Ionatan a renunțat cu ușurință la tron, tocmai pentru că era cu adevărat un împărat. El nu a apucat să mai domnească niciodată peste Israel, dar nu a încetat o clipă să domnească în viață ca un împărat al cerului pe pământ.

Atunci când între diferiți lideri creștini importanți văd răceală, distanță, invidie, denigrare, lipsă de bucurie pentru succesul celui alt, doar respect dar nu și dragoste, privesc din nou spre prietenia dintre Ionatan și David; biruiesc deznădejdea și-mi repet: „Și, totuși...este posibil!”. Cartea Samuel este într-un fel și o carte de leadership, iar capitoul Ionatan conține o lecție atât de importantă pentru toți liderii și viitorii lideri: să slujești cu bucurie, chiar dacă ești pe locul doi, să recunoști cu bucurie că cel de lângă tine este mai pregătit pentru lucrare. În cele din urmă, să înțelegi că în planul care are drept scop final înălțarea unui singur Nume, nu există locul întâi și locul doi, ci pentru fiecare este un loc întâi care se ia atunci când accepți darurile, limitele și locul pe care Domnul le-a hotărât pentru tine.

În această secțiune construită pe contrastul dintre Saul și Ionatan, autorul ne atrage atenția și asupra procesului modelării lui David. Relația cu Saul este o daltă minunată, dar și dureroasă pentru modelarea lui David. David este umilit, nedreptățit și supus manipulării de către Saul. El însă, nici nu devine un rebel, nici nu renunță la demnitatea sa. Îl acceptă pe Saul ca autoritate din pricina faptului că Domnul îl unsese împărat pe acesta. El nu se supune lui Saul din pricina a ceea ce era Saul, ci din pricina structurii de autoritate pe care o fixase Domnul. El nu cade în capcana unui război frontal cu Saul. Dar nici nu se lasă umilit, ci reacționează cu demnitate: continuă să poarte războaiele Domnului și aduce 200 de prepuțuri lui Saul înainte de vremea hotărâtă. Saul este robit de temeri. Domnul dorește ca David să aibă o singură teamă: **frica de Domnul**. Pentru aceasta îl apropie de cel mai cumplit vrăjmaș al omului: moartea. David este adus doar la un pas de moarte, și va trăi la un pas de moarte pentru mulți ani. Domnul vrea să îl

învețe dependența totală de El și să-l ajute pe David să își învingă toate temerile. Drumul va fi nespus de greu. De aceea, la începutul acestui drum, Domnul îi dă o resursă minunată. Când este la Samuel, toți vrăjmașii lui, cu Saul în frunte sunt opriți de Duhul Domnului și încep să proorocească. David poate să vadă cine adevăratul Împărat, și că nu are nevoie în jur de o armată care să-l protejeze. Domnul Însuși este protecția Sa, și protecția Sa este suficientă.